

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» (далі – проект постанови) та документи, що надані до нього листом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 14.01.2020 № 3621-06/2000-03.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику), Державна регуляторна служба України

встановила:

проектом постанови пропонується, як зазначено в аналізі регуляторного впливу доданого до нього (далі - АРВ), внесення змін до Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 № 1107 (далі – Порядок), шляхом вдосконалення механізму застосування декларативного принципу на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.

Однак, проект постанови не може бути погоджений ДРС у наданій редакції з огляду на таке.

І. Щодо змістовного наповнення проекту постанови.

Підпунктами 3 та 4 пункту 1 проекту Постанови пропонується доповнити пункти 15 та 16 Порядку положеннями, відповідно до яких виконання робіт підвищеної небезпеки або експлуатація машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, а також застосування машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, право на які одержано відповідно до вимог Закону

РІШЕННЯ № 84 від 06.02.2020

Фурман Наталія Василівна

України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» за принципом мовчазної згоди, здійснюється протягом строку дії дозволу».

Отже, відповідні пункти проекту Постанови уточнюють строки застосування принципу мовчазної згоди. При цьому не передбачають самого механізму застосування відповідного принципу, а саме: момент набуття відповідного права, підтвердження факту подачі документів, тощо.

Враховуючи вимоги частини першої статті 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», згідно з якими виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються, зокрема, строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа, а тому «строк застосування принципу мовчазної згоди» необхідно встановлювати на законодавчому рівні, а не на рівні постанови Кабінету Міністрів України.

Крім того зауважуємо, що статтею 21 Закону України «Про охорону праці» та пунктом 16 Порядку (в чинній редакції) строк дії дозволу на застосування машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки визначено безстроковим. У зв'язку з цим запропоноване підпунктом 4 пункту 1 проекту Постанови положення щодо здійснення застосування машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки за принципом мовчазної згоди протягом строку дії дозволу є некоректним.

Враховуючи зазначене, необхідно абзац третій підпункту 3 та підпункт 4 пункту 1 проекту Постанови виключити.

II. Щодо аналізу регуляторного впливу

Так, наданий розробником АРВ до проекту постанови не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення аналізу впливу регуляторного акта (далі - АРВ), викладаються письмово згідно з додатком 1 до цієї Методики.

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, зокрема:

- визначити причини її виникнення;
- оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб;
- визначити основні групи, на які вона справляє вплив;
- обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Разом з тим, в АРВ до проекту постанови розробником не проаналізовано існуюче правове регулювання господарських та адміністративних відносин, щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення.

Зокрема, пунктом 2 проекту Постанови передбачено нову редакцію Додатка 2 до Порядку. При цьому у пункті 2 Додатка 2 «Спорудження магістральних газопроводів, нафтопроводів і продуктопроводів (нафтопродуктопроводів, аміакопроводів, етиленопроводів тощо), систем газопостачання природним та зрідженим газом» передбачено заміну слова «спорудження» на слово «обслуговування», що значно збільшить кількість категорій суб'єктів господарювання, на які буде поширюватися відповідне положення.

У цьому розділі АРВ відсутнє обґрунтування доцільності запропонованої зміни.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону про регуляторну політику, зокрема, принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі III АРВ до проекту постанови «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробнику необхідно описати такі способи та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Наведені розробником альтернативні способи досягнення цілей, є формальними та належним чином не проаналізовані, що, у свою чергу, порушує вимоги пункту 5 Методики, згідно з якими при визначенні та оцінці прийнятних альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання необхідно оцінити кожний із способів, причини відмови від застосування альтернативних способів розв'язання проблеми, аргументи щодо переваги обраного способу.

Вищезазначені обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У редакції проекту постанови передбачаються норми для суб'єктів господарювання, а саме для суб'єктів, які проводять роботи з обслуговування магістральних газопроводів, нафтопроводів і продуктопроводів (нафтопродуктопроводів, аміакопроводів, етиленопроводів тощо), систем газопостачання природним та зрідженим газом стосовно необхідності отримання документів дозвільного характеру, які тягнуть за собою «прямі» витрати для них.

Слід зазначити, що відсутність всіх обрахованих «прямих» витрат не дозволяє оцінити дійсний вплив регулювання на суб'єктів підприємництва і оцінити витрати, які вони понесуть внаслідок провадження регулювання.

Таким чином, розробником порушено принцип ефективності, а саме, забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів для суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Крім того, прийняття проекту постанови здійснюється не у відповідності з визначеним статтею 4 Закону про регуляторну політику принципом прозорості та врахування громадської думки.

Вказаний принцип, зокрема, передбачає відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому 4 Закону про регуляторну політику порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

На адресу Державної регуляторної служби України листом ТОВ «Екотрейд» від 23.01.2020 № 7 надійшли зауваження та пропозиції до проекту постанови.

Як зазначено у переліку адресатів, зауваження також були направлені на адресу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

Акцентуємо увагу розробника, що відповідно до частини сьомої статті 9 Закону про регуляторну політику, усі зауваження і пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного АРВ підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю або частково враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

Окрім вищевикладеного наголошуємо, що прийняття проекту постанови здійснюється не у відповідності з принципом передбачуваності державної регуляторної політики.

Зазначений принцип, зокрема, передбачає послідовність регуляторної діяльності, відповідність її цілям державної політики, а також планам з підготовки проектів регуляторних актів, що дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування їхньої діяльності.

Згідно зі статтею 7 Закону про регуляторну політику, регуляторний орган затверджує план діяльності з підготовки ним проектів регуляторних актів на наступний рік не пізніше 15 грудня поточного року.

Затверджені плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, а також зміни до них оприлюднюються у спосіб, передбачений цим Законом.

Якщо регуляторний орган готує проект регуляторного акта, який не внесений до затвердженого цим регуляторним органом плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, цей орган повинен внести відповідні зміни до плану не пізніше десяти робочих днів з дня початку підготовки цього проекту або з дня внесення проекту на розгляд до цього регуляторного органу, але не пізніше дня оприлюднення цього проекту.

Проте, представлений проект постанови не включений до Плану діяльності Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України з підготовки проектів регуляторних актів у 2020 році.

З огляду на зазначене, проект постанови потребує доопрацювання з урахуванням зазначених зауважень.

Таким чином, розробку проекту постанови здійснено без урахування вимог Закону про регуляторну політику, а саме без дотримання принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 цього Закону, зокрема принципів доцільності, ефективності, передбачуваності, прозорості та врахування громадської думки, а також не дотриманням вимог статті 5 цього Закону в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти.

Підсумовуючи викладене, керуючись статтею 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки»

**Т. в. о. Голови Державної регуляторної
служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

